

Чиквашвілі Д.О.

курсант,

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

ДІЯЛЬНІСТЬ ЗЛОЧИННИХ БАНД ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Глобалізаційні процеси мають свій вплив на трансформаційні перетворення усталеного суспільного життя у різноманітних сферах: економічній, політичній, культурній та ін., зокрема, злочинній, що можна спостерігати на прикладі появи новітніх злочинних схем, угруповань, способів вчинення злочинів, встановлення транснаціональних зв'язків для здійснення кримінальних посягань на суспільну безпеку та порядок. Феномен транснаціональної злочинності набуває нових обертів безпосередню роль у якій відіграють злочинні організації та угруповання, а також банди. З аналізу останніх заходів щодо міжнародного співробітництва України та прагнення вдосконалення правоохоронної системи відповідно до європейських стандартів, вбачаємо особливу актуальність в дослідженні діяльності злочинних банд, як одного з видів злочинної організації, її розмежування з іншими видами злочинних організацій та з'ясування впливу такої на розвиток транснаціонально злочинності.

На рівні українського законодавства боротьба із злочинними бандами проявляється у ратифікації міжнародних договорів та зобов'язань: Міжнародна конвенція про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців від 04.12.1989 р., Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників від 17.12.1979 р., Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму від 09.12.1999 р., Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден від 16.12.1970 р., Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин від 20.12.1988 р. та ін., найважливішу роль та значення має Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності, прийнята резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеєю від 15 листопада 2000 року [4, с. 152].

Зі статистичних даних та досвіду практичної діяльності правоохоронних органів стає зрозумілим, що транснаціональна злочинність, як правило існує, за рахунок діяльності злочинних організацій, зокрема, у вигляді банд. Науковцями виділяються такі критерії відмежування: ієрархічна структурованість стійкого злочинного об'єднання осіб, мета утворення – вчинення тяжких та особливо тяжких злочинів, наявність озброєння банд, за О.О. Кваша, В.П. Тихий [2, с. 50].

Щодо наукового підходу до визначення поняття «злочинної банди» існують певні розбіжності, оскільки одне коло вчених вбачають мету їх діяльності у нападі на підприємства, установи, організації чи на окремих осіб, друге – тяжких або особливо тяжких злочинів, а останні – вчинення декількох тяжких або особливо тяжких злочинів. Зокрема, серед них вартує виділити прізвища: І. Блищенк, М. Бассіоуні, Н. Бойстер, П. Біленчук, О. Пашенко, О. Римарук, А. Кузьмін, В. Семке та ін. [5, с. 393]. Як зазначають В.І. Борисов та В.П. Корж, ефективність міжнародного співробітництва у боротьбі з транснаціональною злочинністю вимагає від держав вдосконалення та узгодження матеріального та процесуального законодавства [1, с. 4].

Щодо суб'єктів у боротьбі із діяльністю злочинних банд, Жаровська Г.П. надає наступну дефініцію: такими виступають злочинні організації, що у своїй діяльності здійснюють незаконні операції, які пов'язані пересуванням потоків інформації, грошей, об'єктів матеріального світу, а також інших нематеріальних, з використанням державних кордонів. Допоміжними чинниками у розвитку злочинності стають економічна нестабільність, корупція, насильство і розбіжності у системах кримінального правосуддя різних країн [3, с. 53].

Такі злочинні організації характеризуються високим ступенем організованості, оскільки перед учасниками угруповань стоять окремі задачі для реалізації своїх злочинних намірів, а також тісний зв'язок із злочинними групами інших країн, з метою досягнення виконання злочинних намірів, здатність швидко пристосовуватися до впливу на них з боку правоохоронних органів.

В Україні найбільш потерпає фінансова-промислова сфера суспільного життя від посягань транснаціональних злочинних

угруповань, через предмет посягань – матеріальні блага. Фінансові операції, що організуються транснаціональними угрупованнями відрізняються своєю глобальністю. Тому, на нашу думку, особливої уваги потребує винайдення новітніх методів та форм боротьби з такою злочинністю.

Таким чином, проаналізувавши визначення підходу до поняття «злочинної банди» можемо зробити наступні висновки щодо їх впливу на розвиток транснаціональної злочинності: завдає шкоду національним інтересам України та окремим державам, загалом; спричиняє загрозу міжнародній безпеці; є небезпечними для країн, що знаходяться у процесах економічних та політичних трансформацій, оскільки можуть скористатися суспільними проблемними у своїх корисливих цілях; погіршення національних рівнів криміногенного стану держав.

Для вирішення проблем функціонування такого виду злочинності як транснаціональна, особливої уваги заслуговує міжнародна співпраця в реалізації узгоджуваних програм у боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю.

Список використаних джерел:

1. Борисов В.І., Корж В.П. Транснаціональна організована злочинність: деякі питання міжнародного співробітництва. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2000. № 12(2). С. 3–6.
2. Кваша О.О. Організатор злочину. Кримінально-правове та кримінологічне дослідження : Монографія. Київ : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького, 2003. С. 50.
3. Жаровська Г.П. Транснаціональне злочинне середовище: кримінально-правова та кримінологічна характеристика. Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) : наук.-практ. журн. Вид-во Міжвід. наук.-дослід. центру з пробл. боротьби з організованою злочинністю. Київ, 2013. С. 51–62.
4. Попко В.В. Криміналізація транснаціональних діянь згідно з Конвенцією ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р. *Право. Людина. Довкілля. Міжнародне право*. 2019. Vol. 10, No 3. Київ. С. 151–158.
5. Столярський О.В. Вплив універсальних інституцій на протидію транснаціональній організованій злочинності. *Актуальні проблеми держави і права*. 2014. Вип. 74. С. 392–396.